

[Alfred Hansen]

»Når der ved dette lovforslag søges om en noget større bemyndigelse end ved de nærmest foregående love, er det ikke, fordi man har en forventning om, at statens udenlandske låntagning vil vokse yderligere, men fordi det forekommer hensigtsmæssigt at reducere hyppigheden af udenlandske lånebemyndigelseslove noget, således at det tilstræbes kun at fremsætte ét lovforslag om året.«

Det var jo en nogenlunde acceptabel forklaring på forslaget, for forud var gået 2 år, nemlig 1977 og 1978, hvor man i hvert af de to år fik bemyndigelse til at låne to gange 5 mia kr., altså en samlet lånebemyndigelse i 1977 på 10 mia kr. og i 1978 på 10 mia kr. Nu kommer så i januar 1979 en lånebemyndigelsesansøgning på 7 mia kr., altså en tendens til, at lånebehovet ville blive mindre fremover.

Jeg satte allerede dengang ved første behandling spørgsmålstegn ved, om man nu også ville kunne leve op til disse løfter eller denne hensigtserklæring fra finansministerens side. Jeg fulgte sagen meget nøje, og i løbet af sommeren, den 31. juli 1979, stillede jeg et spørgsmål til finansministeren, da jeg gerne ville have ministerens vurdering af, i hvor høj grad regeringen kunne indfri løftet om, at der ikke ville blive fremsat lovforslag om yderligere udenlandsk lånoptagelse i indeværende finansår, og jeg bad samtidig om at få oplyst, hvor store udenlandske lån ministeren ville søge bemyndigelse til at optage i finansåret 1980.

Jeg kan til en vis grad affinde mig med, at man ikke på daværende tidspunkt kunne sige, hvor meget man ville låne i 1980, men jeg fik en meget klar tilkendegivelse fra ministeren i svaret den 8. august 1979, idet han klart gav udtryk for, at regeringen ville tilstræbe at reducere hyppigheden af udenlandske lånebemyndigelser, som der var givet udtryk for det i lovforslag nr. L 114. Ministeren siger endvidere:

»Jeg kan oplyse, at det på trods af den forøgelse af betalingsbalanceunderskuddet i 1979, som er en følge af de højere energipriser, fortsat må anses for usandsynligt, at der bliver behov for yderligere lånebemyndigelse før i 1980.«

Ministeren sagde videre i svaret til mig af 8. august 1979:

»Det kan dog ikke helt udelukkes, at udviklingen på de internationale kapitalmarkeder kan blive sådan, at det kan være fordelagtigt at foregribe dækningen af lånebehovet i 1980 yderligere endnu i indeværende år, men det er næppe tænkeligt, at en sådan yderligere låntagning kan få større omfang end det, der kan rummes inden for den eksisterende lånebemyndigelse.«

Ministeren havde altså på daværende tidspunkt stadig fornemmelsen af, i hvert fald tilsyneladende, at der ikke ville være behov for at låne yderligere. Nu skal så dertil føjes den bemærkning, at der er kommet en ny finansminister siden, som åbenbart har en anden holdning til dette.

Af ordførertalerne ved dette lovforslag fremgår det, at man trøster sig med – det gælder ikke mindst det radikale venstres ordfører – at det ikke var udtryk for, at man stod i en akut pengekrise, og at man ikke skulle ud at låne allerede i morgen; det var bare en bemyndigelse. Ja, det er det, men det er ganske givet finansministerens agt at gøre brug af denne bemyndigelse.

De samme bemærkninger har været ført frem ved tidligere forslag af samme karat, så det er jo en vis form for lokkemad; man trøster folketingets partier og medlemmer med, at vi ikke står lige over for at skulle låne, men det er nu rart at have lidt på kistebunden, hvis det er det, finansministeren mener.

Jeg kan ikke anbefale dette lovforslag, og retsforbundets gruppe kan ikke støtte det.

Jeg vil gerne spørge finansministeren, i hvor høj grad devalueringen forleden har haft indflydelse på tallet 10 mia kr. Vi står nu over for at skulle have bemyndigelse til at låne 17 mia kr. i 1979, selv om ministeren som begrundelse for forslaget tidligere på året om de 7 mia kr. gav udtryk for, at det var for ikke at skulle belaste folketinget med 2 lovforslag i kalenderåret 1979. Nu fik vi to forslag, ikke på sammenlagt 10 mia kr. som de to foregående år, men sammenlagt på 17 mia kr. I hvor høj grad, hr. minister, har devalueringen haft indflydelse på tallet 10 mia kr.? Ville tallet, hvis ikke devalueringen var kommet, være blevet 8 mia kr. eller noget andet?

Og så vil jeg gerne spørge, om ministeren nu kan løfte lidt af sløret for, hvor meget man agter at låne i 1980. Nu er man jo kommet med en redningsplan for Danmark, og